

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ VE KIRGIZ CUMHURİYETİ
ARASINDA EBEDİ DOSTLUK VE İŞBİRLİĞİ
ANTLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN**

(Resmi Gazete ile yayımı: 3.3.1998 Sayı: 23275)

Kanun No

4346

Kabul Tarihi

26.2.1998

MADDE 1. – Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti ve Kırgız Cumhuriyeti Arasında Ebedi Dostluk ve İşbirliği Antlaşması”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ VE KIRGIZ CUMHURİYETİ ARASINDA
EBEDİ DOSTLUK VE İŞBİRLİĞİ ANTLAŞMASI**

Aşağıda Yüksek Âkit Taraflar olarak adlandırılacak olan Türkiye Cumhuriyeti ile Kırgız Cumhuriyeti,

Dostluk ve karşılıklı anlayış ortamında, iki ülkenin ortak tarih, kültür, dil ve gelenekleri temelinde, geniş kapsamlı işbirliğinin geliştirilmesi için gerekli hukukî zemini oluşturmaya hazır olduklarını beyan ederek,

Ülkeleri ve milletleri arasındaki dostluk ve işbirliği ilişkilerinin ulaşmış bulunduğu düzeyden duydukları memnuniyeti ifade ederek,

Birleşmiş Milletler Yasasının, Helsinki Nihâf Senedi ve AGİT çerçevesinde kabul edilen diğer belgelerin ilke ve amaçlarına bağlılıklarını vurgulayarak,

Aralarındaki dostluk ve işbirliği ilişkilerini daha da geliştirmek ve bu ilişkilere yeni bir nitelik kazandırmak amacıyla,

Evrensel barış, uluslararası işbirliği ve istikrarın güçlendirilmesinin temelini oluşturan özgürlük ve demokrasi ilkelerine bağlılıklarını teyid ederek,

Aşağıdaki hususlarda mutabık kalmışlardır :

Madde 1

Kardeş ve dost devletler olan Türkiye Cumhuriyeti ve Kırgız Cumhuriyeti, ilişkilerini işbirliği ve karşılıklı güven temeli üzerinde yürüteceklerdir.

Yüksek Âkit Taraflar, ilişkilerinin birbirlerinin bağımsızlık, egemenlik ile toprak bütünlüğüne saygı temeli üzerine, içişlerine karışmama, eşitlik ilkeleri ve ortak çıkarlar çerçevesinde yoğun bir şekilde geliştirilmesi hususundaki kararlılıklarını teyid etmektedirler.

Madde 2

Yüksek Âkit Taraflar, ülke topraklarının birbirlerine karşı silâhlı saldırı veya düşmanca faaliyetler için kullanılmamasını taahhüt etmektedirler.

Madde 3

Yüksek Âkit Taraflar, barış, istikrar ve güvenliğin bölgesel ve evrensel düzeyde güçlendirilmesinde ortak çaba sarfedeceklerdir.

Madde 4

Yüksek Âkit Taraflar, aralarındaki ikili işbirliğini, özellikle bağımsızlık ve egemenliklerine vaki olabilecek tehditlerin önlenmesi ve bağımsız siyasetlerinin yürütülmesi ve toprak bütünlüğünün korunmasına çok yönlü destek vermek suretiyle geliştireceklerdir.

Madde 5

Yüksek Âkit Taraflar, ikili ilişkilerin istikrarlı gelişimini ve uluslararası bölgesel sorunlar hususunda bilgi teatisini sağlamak bakımından karşılıklı danışmalarda bulunacaklardır.

Danışmalar sırasında, Yüksek Âkit Taraflar, üyesi buldukları uluslararası kuruluşlarda ele alınacak ve ortak çıkarlarını ilgilendiren bölgesel ve evrensel konularda tutumlarının eşgüdümü için çaba sarfedeceklerdir.

Madde 6

Yüksek Âkit Taraflar, Birleşmiş Milletler örgütü potansiyelinin azami şekilde kullanılması konusunda işbirliği yapılması hususunda mutabakata varmışlardır. Yüksek Âkit Taraflar, barışı koruma ve uluslararası güvenlik ve diğer alanlarda Birleşmiş Milletler'in rolünü güçlendirmek için tüm gayretlerini sarfedeceklerdir.

Madde 7

Yüksek Âkit Taraflar, silâhların indirimi, silâhsızlanma ve anlaşmalar yoluyla nükleer silâhların yayılmasının önlenmesi sürecine ilişkin görüşlerinin uyum içerisinde bulunduğunu vurgulamaktadırlar. Etkin denetime tabi tutulabilecek olan bu tür anlaşmalar, uluslararası güvenliğin korunması ve güçlendirilmesine olanak sağlayacaktır. Taraflar, bu yöndeki çabalarının eşgüdümü bakımından danışmalar gerçekleştirmek hususunda mutabakata varmışlardır.

Madde 8

Yüksek Âkit Taraflar, ikili ekonomik ve ticarî ilişkilerin, bilim, teknoloji ve çevre alanlarında bağların kapsamlı ve uzun vadeli olarak geliştirilmesinin gerekliliği hususunda mutabakata varmışlardır.

Bu amaçla, taraflar, iki ülke arasında mal, hizmet ve sermayenin geniş ve etkin dolaşımına tedricen geçiş için gerekli hukukî, ekonomik, malî ve ticarî koşulları oluşturacaklardır. Taraflar, öncelikle endüstri, tarım, turizm, telekomünikasyon, elektrik enerjisi, inşaat ve çevre alanlarındaki işbirliğini güçlendirecek, ve işgücünün etkin kullanımı olanaklarını araştıracaklardır. Taraflar, birbirlerinin ülkelerinde veya üçüncü ülkelerdeki müşterek ikili ve çok taraflı yatırım projelerini destekleyeceklerdir. Bu alanda, taraflar, azami fayda sağlayacak koşullar çerçevesinde maddî kaynak sağlama hususunda çaba göstereceklerdir.

Madde 9

Yüksek Âkit Taraflar, düzenli danışmalar, ekonomik, bilimsel ve teknik alanlarda bilgi ve tecrübe alışverişini teşvik etmenin yanısıra, varolan potansiyelin mümkün olduğunca en etkin şekilde kullanımı bakımından her düzeyde temasların genişletilmesini destekleyeceklerdir.

Yüksek Âkit Taraflar, ortak finansal endüstri grupları, holding ve “leasing” şirketleri oluşturulmasına yönelik uygun tedbirler alınması gerektiğini kabul etmişlerdir. Endüstri, yatırım, bankacılık ve ticarî alanlarda ulusal sermayenin kullanımına ilişkin çağdaş yöntemlerin geliştirilmesini teşvik edecekler ve ortak yatırımlar için müsait koşulları oluşturacaklardır.

Yüksek Âkit Taraflar, ulusal mevzuatlarına uygun olarak, topraklarında, diğer tarafın özel ve tüzel kişilerine, girişimcilik ve diğer iktisadî faaliyetler için gerekli hukukî ekonomik ve maddî şartları sağlayacaklardır.

Madde 10

Bölgesel işbirliğinin güçlendirilmesinin bölge ülkelerinin refah ve güvenliğini sağladığına inanan Yüksek Âkit Taraflar, başta Orta Asya’da olmak üzere, bölgesel işbirliğinin genişletilmesini teşvik edeceklerdir.

Taraflar, bölgesel siyasî, ekonomik ve malî işbirliğinin oluşturulması ihtiyacı hususunda görüş birliğine varmışlardır. Taraflar, Türkçe Konuşan Ülkeler Devletleri Başkanları’nın toplantılarının önemini vurgulamaktadırlar.

Madde 11

Yüksek Âkit Taraflar, karşılıklılık esasına dayalı olarak birbirlerinin topraklarında diplomatik, konsolosluk, ticarî ve diğer resmî temsilciliklerin faaliyetlerinde azami kolaylıkları sağlayacaklardır.

Madde 12

Yüksek Âkit taraflar, iki ülkenin parlamentoları arasındaki temasların genişletilmesini teşvik edeceklerdir.

Madde 13

Bölgeler, şehirler ve yerel yönetimlerin temsilcileri arasındaki ilişkilerin ve işbirliğinin ikili ilişkilerin kapsam ve içeriğini genişleteceğine inanan Yüksek Âkit Taraflar, bu işbirliğinin geliştirilmesini teşvik edeceklerdir.

Madde 14

Yüksek Âkit Taraflar, ulaşım, iletişim, mal ve hizmetlerin transit geçişleri alanlarında ortak yarar sağlayacak koşullarda işbirliği yapacaklardır.

Yüksek Âkit Taraflar, ekonomik potansiyellerinin Trans-Asya demiryolu ve karayolunun kurulması ile transit ulaşım alanında işbirliğinin geliştirilmesi için kullanılmasını gereğini teyid etmektedirler.

Madde 15

Yüksek Âkit Taraflar, iki ülkenin kültür ve eğitim kurumları arasında işbirliği ve temaslar ile uzmanların değişimini teşvik edeceklerdir.

Yüksek Âkit Taraflar, koruyucu hekimlik, tıp bilimi ve uygulamasının geliştirilmesi ile maddî teknik temelinin güçlendirilmesi alanlarında işbirliği yapacaklardır.

Madde 16

Yüksek Âkit Taraflar, hedefi ve özü arasında ayırım gözetmeksizin tüm terörist eylemlerin karşısındaki ve terörizmin hiç bir gerekçeyle haklı gösterilemeyeceğine dair kararlı tutumlarını teyid etmektedirler.

Taraflar, uluslararası terörizm, organize suç, silâh, uyuşturucu, sanat ve kültür varlıkları ile diğer alanlardaki kaçakçılığa karşı mücadelede işbirliği yapacaklardır.

Madde 17

Taraflar işbu Antlaşmanın üçüncü ülkelerin menfaatlarına karşı olmadığını ve Yüksek Âkit Tarafların diğer devletlerle imzaladıkları ikili ve çok taraflı anlaşmalardan doğan hak ve yükümlülüklerini haleldar etmeyeceğini beyan ederler.

Madde 18

Yüksek Âkit Taraflar arasındaki ilişkileri düzenleyen işbu Antlaşmanın yürürlüğe girmesini müteakip, 23 Aralık 1991 tarihinde Ankara'da imzalanmış olan Türkiye Cumhuriyeti ile Kırgızistan Cumhuriyeti arasında Dostluk ve İşbirliği Anlaşması yürürlükten kalkacaktır.

Madde 19

İşbu Antlaşma onaya tabidir ve onay belgelerinin teati edildiği günde yürürlüğe girecektir.

İşbu Antlaşma süresiz olarak akdedilmiş olup; Yüksek Âkit Taraflardan birinin diğer tarafa Antlaşmayı feshetmek hususundaki niyetini 6 ay önceden yazılı olarak bildirmesine kadar yürürlükte kalacaktır.

Ankara'da 25 Ekim 1997 tarihinde Türkçe ve Kırgızca, iki metin de aynı ölçüde geçerli olmak üzere, iki nüsha halinde imzalanmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Adına
Cumhurbaşkanı
Suleyman Demirel

Kırgız Cumhuriyeti Adına
Cumhurbaşkanı
Askar Akaev

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Cilt	Birleşim	Sayfa
37	21	243
44	48	105
46	60	190: 195, 203, 233: 238

I- Gerekçeli 474 S. Sayılı Basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 60 ıncı Birleşim tutanağına bağlıdır.

II- Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dışişleri Komisyonu görüşmüştür.

III- Esas No. : 1/688